

מדיניות הדירקטוריון לעניין טיפול בחובות בעייתיים

א. רקע

1. בשנת 2007, פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה") מסגרת כללים ועקרונות לניהול סיכוני האשראי בתיק ההשקעות של גופים מוסדיים ולתמיכה ניהולית, מקצועית, ותפעולית בכל הקשור להעמדת אשראי כאמור ובכלל זה קיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים.
בין היתר, חויבו דירקטוריון גוף מוסדי וועדת השקעות שלו לקבוע נהלים להבטחת זיהוי מוקדם של כשלים שעשויים לקרות בנוגע לאשראי כאמור וטיפול בחובות בעייתיים.
2. בשנת 2009 פרסם הממונה את חוזר גופים מוסדיים 2009-9-7 "טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב". בהתאם להוראות החוזר "תהליך הערכת מצב חוב" הוא תהליך עבודה מובנה לזיהוי מוקדם של ירידה באיכות האשראי, זיהוי מוקדם של כשלים במשך חיי חוב ולזיהוי ואיתור חוב בעייתי וכן לפעולות שיינקטו על ידי החברה לטיפול בחוב כאמור.
3. בחודש דצמבר 2015 פרסם הממונה את תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - "ניהול נכסי השקעה" (ועדת אשראי פנימית, בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים". בהתאם להוראות נספח 5.2.4.2 לחוזר נקבעה מדיניות שנועדה להסדיר את אופן איתור, סיווג וטיפול בחובות בעייתיים.

ב. מסגרת תהליך הערכת מצב חוב והטיפול בו

1. מעקב שוטף אחר מצב לווה ומצב החוב, לרבות בחינת יכולת עמידת לווה בסעיפי הסכם החוב (התניות פיננסיות ואחרות) ובחינה שוטפת של מצב הביטחונות וההפסד הצפוי בהינתן חדלות פירעון
 - 1.1. באחריות מנהל ההשקעות לפעול, באופן שוטף, לצורך מעקב ואיתור נכס חוב וכשלי אשראי.
 - 1.2. באחריות מרכז חובות בעייתיים לעקוב, באופן שוטף, אחר מצב הלווים ומצב החובות.
 - 1.3. בנסיבות מיוחדות כגון מידע מהותי שהתקבל לגבי הלווה יבוצע תהליך הערכת חוב ע"י מרכז החובות הבעייתיים בתכיפות גבוהה יותר.
2. הגורמים שייטלו חלק בתהליך הערכת מצב חוב
 - 2.1. מנהל ההשקעות.
 - 2.2. מרכז חובות בעייתיים.
 - 2.3. ועדת ההשקעות של הדירקטוריון.
3. בקרות
הנהלת החברה מינתה מרכז חובות בעייתיים בהתאם לקריטריונים שנקבעו בקודקס הרגולציה. מרכז חובות בעייתיים אינו עוסק בייזום ובהקצאת אשראי בחברה ואינו חבר בוועדת ההשקעות של החברה. באחריות מרכז חובות בעייתיים לערוך מעקב שוטף אחר מצב הלווים ומצב החובות, לרבות בחינת יכולת עמידת הלווים בתנאי ההלוואות על מרכיביהן.
מרכז חובות בעייתיים ידווח, אחת לרבעון, לוועדת השקעות על מצב תיק האשראי של החברה. לגבי חוב שזוהה על ידי מרכז חובות בעייתיים כ"חוב בעייתי" תבוצע הערכת מצב של החוב באופן שוטף.
4. תהליך הערכת מצב החוב ועקרונות לסיווג חוב בעייתי ולטיפול בחוב כאמור בהתאם למהות החוב ולסיווגו כלהלן
 - 4.1. תהליך הערכת מצב החוב

- מרכז חובות בעייתיים ימליץ בפני ועדת ההשקעות על דרכים לטיפול בחוב שזוהה כ"חוב בעייתי".
- ועדת ההשקעות תדון בדרכים ובאמצעים לגביית חוב אשר זוהה כבעייתי ואשר נמצא בתחום טיפולה.
- מנהל ההשקעות או כל גורם אחר שיקבע ע"י ועדת ההשקעות, לרבות גורם חיצוני לחברה, יטפל בחובות הבעייתיים, בהסדרי החוב, או בכל תהליך אחר שיידרש לטיפול בחוב.
- נציג החברה המתמנה לצורך ניהול הסדר חוב ידווח על הפעולות הננקטות ביחס להסדר החוב ועל שינויים שיחולו בוועדת ההשקעות הסמוכה ביותר תיעוד הדיווחים ישמר בתיק האשראי.

4.2. עקרונות לסיווג חוב בעייתי "חוב בעייתי" יזוהה ויוגדר ככזה לאחר שנבחנו ואותרו, בין השאר, הנתונים הבאים אצל הלווה:

4.2.1. אג"ח סחיר:

- קושי בהחזר החוב
- פיגור בתשלום ריבית או קרן
- ארגון מחדש של החוב
- הפרה של התניות בהסכם ההלוואה
- הרעה משמעותית בערכן של הבטוחות
- ירידה מהותית בדרוג החברה
- עליה בשיעור המרווח מממשלתי אל מעל ל- 10%
- הודעה במדיה על הרעה מהותי במצב עסקי החברה.

4.2.2. אג"ח לא סחיר:

- קושי בהחזר החוב
- פיגור בתשלום ריבית או קרן
- ארגון מחדש של החוב
- הפרה של התניות בהסכם ההלוואה
- הרעה משמעותית בערכן של הבטוחות
- ירידה מהותית בדרוג החברה
- הודעה במדיה על שינוי מהותי במצב עסקי החברה.

5. תדירות הערכת חובות

- 5.1. הערכת מצב כלל החובות, המנוהלים על ידי החברה תתבצע לפחות אחת לרבעון, במסגרת הדיווח הרבעוני של מרכז חובות בעייתיים לוועדת ההשקעות.
- 5.2. בנסיבות המפורטות להלן, תקיים ועדת השקעות בישיבה הקרובה המתוכננת או בישיבה שתתכנס במיוחד לשם כך, הערכה של מצב כלל החובות המנוהלים על ידי החברה, במידת הצורך ובהתאם לנסיבות. מרכז חובות בעייתיים יוזמן לכל הישיבות הנ"ל:
 - 5.2.1. במידה ויהיו ירידות של 5% ומעלה במדדי מניות התל בונד 20, 40 ו- 60 במהלך חודש קלנדר.
 - 5.2.2. במידה וועדת השקעות תחליט שעקב אירועים מסוימים יש להזמין את מרכז חובות בעייתיים לדיון בנושא כלל החובות – בהתאם להחלטות הוועדה.
 - 5.2.3. במידה ומנכ"ל החברה מצא לנכון לעקוב אחר מצבת החובות ולדון במצב החוב - בהתאם להחלטת המנכ"ל.
- 5.3. בנסיבות המפורטות להלן תתכנס ועדת השקעות לצורך הערכת חוב ספציפי, בישיבתה המתוכננת הקרובה ביותר או בישיבה מיוחדת שתתכנס לשם כך, במידת הצורך ובהתאם לנסיבות. מרכז חובות בעייתיים יוזמן לכל הישיבות הנ"ל:
 - 5.3.1. מקרה שבו יש חשש מהותי לפגיעה ביכולת החזר של לווה.

- 5.3.2. קבלת הודעה מהנאמן לחוב או מהלווה בדבר חשש ליכולת החזר החוב של חברה מסוימת.
- 5.3.3. פיגור בתשלום ריבית או קרן.
- 5.3.4. בעת חשש של מנהל ההשקעות או מרכז החוב חובות בעייתיים ליכולת החזר של לווה מסוים.

6. הסמכות להחליט לגבי אופן הטיפול בחוב בעייתי

- 6.1. ועדת ההשקעות, לאחר שקיבלה המלצה והתייעצה עם מרכז חובות בעייתיים ומנהל ההשקעות של החברה מוסמכת להחליט לגבי אופן הטיפול בחוב בעייתי למעט חוב שהקצאתו אושרה ע"י דירקטוריון החברה.
- 6.2. חוב שהקצאתו אושרה על ידי דירקטוריון החברה ידון בדירקטוריון החברה ולא בוועדת ההשקעות.

7. ניהול עסקי של החובות הבעייתיים והליכים לגביית החובות מיום שזוהו כחובות בעייתיים.

- 7.1. עם זיהוי חוב, באחריות מנהל ההשקעות להביא לסדר יום ישיבת ועדת השקעות דיון בחוב.
- 7.2. זיהוי חוב מהותי לחברה
- 7.2.1. במידה וועדת השקעות תחליט כי חלקה של החברה מסך החוב ללווה אינו מהותי, מוסמכת ועדת ההשקעות להחליט שהחברה לא תהיה אקטיבית בהסדר החוב.
- 7.2.2. במידה וועדת השקעות תחליט כי על החברה להשתתף בהסדר החוב ולהגיע לישיבות נושים, הטיפול יעבור למנהל ההשקעות או לגורם אחר אשר הוסמך ע"י הנהלת החברה יפעל על פי החלטות ועדת ההשקעות ויעדכן את הוועדה בהתקדמות תהליך גביית החוב.

8. הפרשה לחובות מסופקים או ירידת ערך

- 8.1. מרכז חובות בעייתיים ימסור המלצה למנהל ההשקעות וליחידת בקרת ההשקעות האם ישנו צורך להפרשה לחובות מסופקים.
- 8.2. סכום ההפרשה יקבע בהתאם לנוהל חובות בעייתיים של החברה.
- 8.3. לצורך הערכת שווי החוב ולצורך הערכת סיכויי הגבייה רשאית החברה להיוועץ בגורמים חיצוניים ובמחלקה המשפטית של החברה או יועציה החיצוניים.

9. אישור הסדרי חוב

- 9.1. מנהל ההשקעות, או גורם אשר יוסמך בכתב מינוי חתום ע"י מנכ"ל החברה, יהיו רשאים להשתתף בישיבות הסדרי חוב, לשמש כנציג החברה בנציגות בעלי חוב ו/או באספות בעלי החוב שעניינן הסדר חוב או נקיטת אמצעים להבטחת החובה ולקבל החלטות לגבי אישור הסדרי החוב.
- חובה על המנויים לעיל לעדכן בכתב את ועדת ההשקעות באשר להתקדמות התהליך.
- 9.2. מידע נדרש לקבלת אישור הסדר חוב
- בטרם אישור הסדר חוב מהותי, מבחינת גובה אחזקתו בחברה, רשאית החברה להיוועץ עם חברה חיצונית שתייצג את החברה בנציגות בעלי החוב.

10. דיווח לדירקטוריון

- מדי רבעון ידווח יו"ר ועדת השקעות לדירקטוריון אודות תהליך הערכת חובות שסווגו כבעייתיים והפעולות שננקטו על ידי החברה לטיפול בהם.
- באחריות המחלקה המשפטית לשבץ דיווחים רבעוניים אלו בתכנית עבודת הדירקטוריון.

11. תהליך החלטה מהיר

11.1 המקרים המפורטים להלן דורשים תהליך החלטה מהיר וידווחו ע"י מנהל ההשקעות לוועדת ההשקעות:

- 11.1.1. אי פרסום דוחות כספיים במועדם על ידי הלווה.
- 11.1.2. הורדת דרוג של הלווה בשלוש דרגות או יותר באופן מיידי.
- 11.2 במקרה ונדרש תהליך החלטה מהיר תכונס ישיבה (פרונטלית או באמצעי תקשורת) של ועדת ההשקעות של החברה תוך שלושה ימי עסקים מיום היוודע האירוע וזאת לצורך הערכת מצב החוב וגיבוש הליכי פעולה מידיים.

12. חדלות פירעון של לווה

- 12.1. "חדלות פירעון" - מצב בו החברה הלווה אינה מסוגלת לפרוע את החובות שצברה ומצבה נדון בערכאות לרבות סיווגה כחדלת פירעון והאפשרות להגיע להסדר חוב בעניינה לצורך מיצוי כספי המלווים.
- 12.2. מרכז חובות בעייתיים או מנהל ההשקעות יעדכנו את ועדת ההשקעות בגין כל מקרה של חדלות פירעון של לווה.
- 12.3. בקרית ההשקעות של החברה תתעד נתוני לווים שהגיעו לחדלות פירעון.

13. תיעוד

13.1. החלטות ביחס לטיפול בחובות

- 13.1. באחריות מזכיר החברה לתעד את כול החלטות ועדת השקעות והדיונים שלה בנושא חובות בעייתיים ותהליך הערכת החוב והטיפול בו. ההחלטות ופרוטוקולים של הדיונים יישמרו על ידי מזכיר החברה לתקופה של 7 שנים לפחות.
- 13.2. באחריות הגורם שמונה לטיפול בחוב לעדכן את ועדת השקעות בדבר כל התקדמות במצב החוב והטיפול בו, ולהמציא לוועדה פרוטוקולים שיגיעו אליו של דיונים והחלטות של אספות בעלי אג"ח, הסדרי חוב שנרקמים, הצבעות שהיו וכיו"ב.
- 13.3. באחריות בקרית ההשקעות של החברה לתעד פעילות לגבי הפרשות לחומ"ס ותהליך קבלת ההחלטות בנושא.

